

ประกาศกรมเจ้าท่า
ที่ 412 / 2543

เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการและขจัดมลพิษประจำท่าเรือสำหรับการขนถ่ายสินค้าอันตราย

เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ประจำท่าเรือมีแบบแผนและแนวทางปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน กรมเจ้าท่าจึงกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ไว้ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษประจำท่าเรือ เป็นแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองท่า เพื่อใช้สำหรับการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นในบริเวณท่าเรือขนถ่ายน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์มิให้แพร่กระจายและก่อความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

2. ให้แผนปฏิบัติการฯ มีองค์ประกอบต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

2.1 บทนำ ประกอบด้วย

- ภูมิหลัง กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ เช่น สถานที่ตั้ง ลักษณะของสินค้าที่ขนถ่าย ระบบการขนถ่ายและข้อมูลอื่นๆ

- วัตถุประสงค์ของแผน

- ขอบเขตของพื้นที่รับผิดชอบ ให้แสดงพื้นที่ในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน รวมทั้งข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น ความลึกของน้ำ ลักษณะพื้นที่ท้องน้ำ ลักษณะการขึ้นลงของน้ำ ทิศทางกระแสน้ำ ทิศทางลม ทรัพยากรชายฝั่งที่ควรได้รับการปกป้องเป็นพิเศษ

- การวิเคราะห์ความเสี่ยง ให้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการเกิดการรั่วไหลของสินค้าที่ขนถ่ายทั้งในเชิงปริมาณ ความถี่ และประเภทของน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ รวมทั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดการรั่วไหล

2.2 การกำหนดองค์กรและหน้าที่ความรับผิดชอบ

- มีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบและการกำหนดหน้าที่ มีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนพร้อมแผนผังแสดงการจัดรูปแบบองค์กร

- แผนการปฏิบัติฯ ให้กำหนดทางเลือกสำหรับการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้น การควบคุมสถานการณ์ การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ การควบคุมพื้นที่ การอพยพประชาชนใกล้เคียง (ถ้าจำเป็น) การรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน และการรวบรวมค่าใช้จ่าย

- แผนการสนับสนุนและสง่ามั่งบำรุง รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ และแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน

- แผนการฝึกอบรมและฝึกซ้อม กำหนดแผนการฝึกอบรมหรือฝึกซ้อมไว้เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.3 การปฏิบัติการ

- การติดตามและประเมินการเคลื่อนตัวของมลพิษ ควรจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ลักษณะพื้นที่ตื้นน้ำ กระแสลมและกระแสลมซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะของพื้นที่ไว้เพื่อใช้ในการพิจารณาและประเมินการเคลื่อนตัวของมลพิษที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงาน

- การขอความช่วยเหลือ ควรกำหนดแนวทางการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นและหน่วยงานราชการส่วนกลาง สำหรับการร้องขอความช่วยเหลือ โดยมีรายชื่อผู้ติดต่อ พร้อมทั้งอยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร

- การเลือกใช้วิธีการและอุปกรณ์ในการขจัดคราบน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ที่รั่วไหล ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับการประเมินความเสี่ยง ความสำคัญของพื้นที่ และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.4 การรายงานและการสื่อสาร

- การแจ้งข่าวเบื้องต้น ควรกำหนดตัวผู้รับแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ หรือระบบแจ้งเหตุฉุกเฉินอื่นพร้อมแบบรายงานการแจ้งเหตุ รวมถึงระบบการรายงานเหตุการณ์ไปยังส่วนราชการผู้รับผิดชอบ

- แบบการรายงาน ควรกำหนดแบบรายงานเหตุการณ์สำหรับผู้รับแจ้งเหตุเพื่อให้สามารถสอบถามข้อมูลได้อย่างครบถ้วน และควรจัดเตรียมแบบรายงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ

- การรายงานสรุปเหตุการณ์ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานสรุปและรายงานให้กรมเจ้าท่าทราบทุกครั้ง

2.5 งานธุรการและสนับสนุน

- ค่าใช้จ่าย ควรกำหนดวงเงินฉุกเฉินสำหรับการปฏิบัติการในเบื้องต้น
- การจัดเตรียมหลักฐานค่าใช้จ่ายและค่าเสียหาย มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมหลักฐานค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายต่างๆ เพื่อตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องหรือชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น
- การปรับปรุงแผน ควรกำหนดผู้รับผิดชอบทำหน้าที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อชี้ข้อดี ข้อเสียหรือข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงแผนฯ ต่อไป

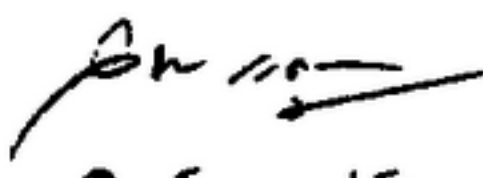
2.6 ภาคผนวก ควรประกอบด้วย

- แผนที่แสดงขอบเขตของพื้นที่รับผิดชอบของแผนปฏิบัติการฯ
- แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ที่ควรได้รับการปกป้อง
- แผนผังการสื่อสาร
- ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม สมุทรศาสตร์ อุทกวิทยา อุตุนิยมวิทยา ของพื้นที่
- รายการอุปกรณ์ เครื่องมือ สารเคมีขจัดคราบน้ำมันและอื่นๆ
- รายชื่อนักกลางกรที่เกี่ยวข้อง
- รายชื่อหน่วยราชการและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง
- รายชื่อผู้ให้บริการต่างๆ เช่น บริการเช่ารถยนต์ เรือยนต์ แรงงาน วัสดุ อาหาร

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม

พ.ศ. ๒๕๔๑

เรือโท
(วิทย์ วรรณปต์)
อธิบดีกรมเจ้าท่า

ประกาศกรมเจ้าท่า
ที่ 412 / 2543

เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการและขจัดมลพิษประจำท่าเรือสำหรับการขนถ่ายสินค้าอันตราย

เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ประจำท่าเรือมีแบบแผนและแนวทางปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน กรมเจ้าท่าจึงกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ไว้ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษประจำท่าเรือ เป็นแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองท่า เพื่อใช้สำหรับการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นในบริเวณท่าเรือขนถ่ายน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์มิให้แพร่กระจายและก่อความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

2. ให้แผนปฏิบัติการฯ มีองค์ประกอบต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

2.1 บทนำ ประกอบด้วย

- ภูมิหลัง กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ เช่น สถานที่ตั้ง ลักษณะของสินค้าที่ขนถ่าย ระบบการขนถ่ายและข้อมูลอื่นๆ

- วัตถุประสงค์ของแผน

- ขอบเขตของพื้นที่รับผิดชอบ ให้แสดงพื้นที่ในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน รวมทั้งข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น ความลึกของน้ำ ลักษณะพื้นที่ท้องน้ำ ลักษณะการขึ้นลงของน้ำ ทิศทางกระแสน้ำ ทิศทางลม ทรัพยากรชายฝั่งที่ควรได้รับการปกป้องเป็นพิเศษ

- การวิเคราะห์ความเสี่ยง ให้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการเกิดการรั่วไหลของสินค้าที่ขนถ่ายทั้งในเชิงปริมาณ ความถี่ และประเภทของน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ รวมทั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดการรั่วไหล

2.2 การกำหนดองค์กรและหน้าที่ความรับผิดชอบ

- มีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบและการกำหนดหน้าที่ มีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนพร้อมแผนผังแสดงการจัดรูปแบบองค์กร

- แผนการปฏิบัติฯ ให้กำหนดทางเลือกสำหรับการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้น การควบคุมสถานการณ์ การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ การควบคุมพื้นที่ การอพยพประชาชนใกล้เคียง (ถ้าจำเป็น) การรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน และการรวบรวมค่าใช้จ่าย

- แผนการสนับสนุนและสง่ามั่งบำรุง รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ และแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน

- แผนการฝึกอบรมและฝึกซ้อม กำหนดแผนการฝึกอบรมหรือฝึกซ้อมไว้เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.3 การปฏิบัติการ

- การติดตามและประเมินการเคลื่อนตัวของมลพิษ ควรจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ลักษณะพื้นที่ตื้นน้ำ กระแสลมและกระแสลมซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะของพื้นที่ไว้เพื่อใช้ในการพิจารณาและประเมินการเคลื่อนตัวของมลพิษที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงาน

- การขอความช่วยเหลือ ควรกำหนดแนวทางการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นและหน่วยงานราชการส่วนกลาง สำหรับการร้องขอความช่วยเหลือ โดยมีรายชื่อผู้ติดต่อ พร้อมทั้งอยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร

- การเลือกใช้วิธีการและอุปกรณ์ในการขจัดคราบน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ที่รั่วไหล ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับการประเมินความเสี่ยง ความสำคัญของพื้นที่ และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.4 การรายงานและการสื่อสาร

- การแจ้งข่าวเบื้องต้น ควรกำหนดตัวผู้รับแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ หรือระบบแจ้งเหตุฉุกเฉินอื่นพร้อมแบบรายงานการแจ้งเหตุ รวมถึงระบบการรายงานเหตุการณ์ไปยังส่วนราชการผู้รับผิดชอบ

- แบบการรายงาน ควรกำหนดแบบรายงานเหตุการณ์สำหรับผู้รับแจ้งเหตุเพื่อให้สามารถสอบถามข้อมูลได้อย่างครบถ้วน และควรจัดเตรียมแบบรายงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ

- การรายงานสรุปเหตุการณ์ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานสรุปและรายงานให้กรมเจ้าท่าทราบทุกครั้ง

2.5 งานธุรการและสนับสนุน

- ค่าใช้จ่าย ควรกำหนดวงเงินฉุกเฉินสำหรับการปฏิบัติการในเบื้องต้น
- การจัดเตรียมหลักฐานค่าใช้จ่ายและค่าเสียหาย มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมหลักฐานค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายต่างๆ เพื่อตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องหรือชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น
- การปรับปรุงแผน ควรกำหนดผู้รับผิดชอบทำหน้าที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อชี้ข้อดี ข้อเสียหรือข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงแผนฯ ต่อไป

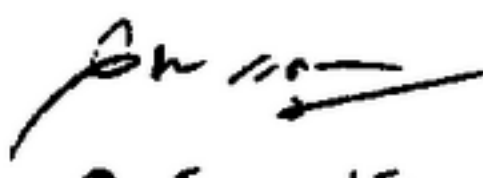
2.6 ภาคผนวก ควรประกอบด้วย

- แผนที่แสดงขอบเขตของพื้นที่รับผิดชอบของแผนปฏิบัติการฯ
- แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ที่ควรได้รับการปกป้อง
- แผนผังการสื่อสาร
- ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม สมุทรศาสตร์ อุทกวิทยา อุตุนิยมวิทยา ของพื้นที่
- รายการอุปกรณ์ เครื่องมือ สารเคมีขจัดคราบน้ำมันและอื่นๆ
- รายชื่อนุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- รายชื่อหน่วยราชการและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง
- รายชื่อผู้ให้บริการต่างๆ เช่น บริการเช่ารถยนต์ เรือยนต์ แรงงาน วัสดุ อาหาร

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม

พ.ศ. ๒๕๔๑

เรือโท
(วิทย์ วรรณปต์)
อธิบดีกรมเจ้าท่า